

**Informacja o stanie i strukturze bezrobotnych oraz realizacji zadań
na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu
w 2023 roku Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej**

Niniejsza Informacja określa przedsięwzięcia, jakie Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej podjął w roku 2023 w celu rozwoju zasobów ludzkich w Powiecie Suskim.

Informacja wpisuje się w kontekst dokumentów strategicznych o zasięgu krajowym i regionalnym. Dokumentem strategicznym o zasięgu krajowym jest Krajowy Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia (KPDZ).

Celem głównym KPDZ na 2023 rok był wzrost aktywności zawodowej i wzrost zatrudnienia. Cel główny wdrażany był poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- a) lepsze dopasowanie umiejętności kadr do wymogów rynku pracy;
- b) modernizacja funkcjonowania Publicznych Służb Zatrudnienia i zwiększenie efektywności aktywnych polityk rynku pracy;
- c) podniesienie jakości zatrudnienia oraz wydajności pracy w Polsce;
- d) efektywne i sprawiedliwe wykorzystanie kapitału kadrowego Polski;
- e) efektywne i ukierunkowane zarządzanie migracjami zarobkowymi.

Dokumentem strategicznym o zasięgu lokalnym jest Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 oraz Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030.

Spis treści

Streszczenie	3
Sytuacja społeczno-gospodarcza	4
Stan i struktura bezrobotnych w powiecie	7
Ilość bezrobotnych według wieku	10
Ilość bezrobotnych według wykształcenia	11
Bezrobotni według okresu pozostawania w rejestrze bezrobotnych (od ostatniej rejestracji) w 2023 i 2022 roku.....	12
Bezrobotni według stażu pracy	13
Realizacja zadań na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.....	15
Usługi rynku pracy	15
Pośrednictwo pracy	15
Eures – europejskie pośrednictwo pracy i zatrudnienie cudzoziemców	17
Poradnictwo zawodowe.....	22
Szkolenia zawodowe	23
Instrumenty rynku pracy	23
Podsumowanie	27

Streszczenie

1. W końcu grudnia 2023 r. we wszystkich urzędach pracy zarejestrowanych było 788,2 tys. osób bezrobotnych, czyli o 24,1 tys. (tj. 3,0%) mniej niż w końcu grudnia 2022 r. W historii pomiaru, tj. od 1990 roku, nie zanotowano niższego poziomu bezrobocia w końcu grudnia.
2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w kraju, w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 5,1%. W porównaniu do grudnia 2022 r. spadła o 0,1 pp.
3. Stopa bezrobocia w końcu 2023 r. kształtowała się w przedziale od 3,0% w województwie wielkopolskim do 8,6% w podkarpackim. Najniższą wartość osiągnęła w mieście Katowice, powiecie poznańskim i mieście Poznań (1,0%), a najwyższą w powiecie szydłowieckim (24,2%).
4. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Małopolsce wyniosła 4,2%, tym samym zmniejszyła się (o 0,2 p. proc.) w ujęciu rocznym. W odniesieniu do grudnia 2022 r. odnotowano spadek liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (o 10,1%), jak również osób wyłączonych z ewidencji (o 16,4%). Pracodawcy zaproponowali osobom bezrobotnym mniej (o 20,9%) ofert zatrudnienia niż rok wcześniej.
5. Na koniec 2023r. stopa bezrobocia w powiecie suskim wynosiła 4,7% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,5 (4,2%) i niższa od stopy krajowej o 0,4 (5,1%). Poziom bezrobocia w powiecie suskim stawia nas na ósmym miejscu w województwie małopolskim licząc od najniższej stopy bezrobocia.
6. W Powiecie Suskim w całym 2023 roku zarejestrowało się 3168 bezrobotnych, to o 169 więcej niż w roku ubiegłym.
7. W poprzednim roku do rejestracji po raz pierwszy zgłosiło się 25,4% rejestrujących się jako osoby bezrobotne, w omawianym roku było to już 27,5%.
8. Wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy prawie połowa to osoby do 30 roku życia (w 2022r. 42,5%), najmniejszą grupę stanowią niepełnosprawni (w 2022r. 8,5%).
9. Najliczniejszą grupę zawodową według wieku w 2023r. stanowiły osoby w przedziale 25-34 lat (25,9% ogółu), drugą były w wieku do 24 lat (23,8%), tak więc bezrobotni do 34 lat stanowili prawie połowę zarejestrowanych (49,7%).
10. Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy to udział bezrobotnych pozostających bez pracy 1 - 3 miesięcy wynosił 28,4%, a 3 – 6 miesięcy to 23,2%. Tylko 7,1% bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż 2 lata, natomiast do 1 miesiąca pozostawało 12,2%.
11. W roku 2023, w ramach pośrednictwa pracy krajowego pośrednicy pracy tutaj PUP pozyskali lub przyjęli do realizacji 1599 ofert pracy, tj. o 12,5% mniej niż w 2022r.
12. W tym samym okresie pracę podjęło 1485 osób, tj. o 0,9% mniej niż w 2022r.
13. Wskaźnik skierowanych do pracy za pośrednictwem PUP do ogółu podjęć pracy spadł z poziomu 956 (63,8%) w 2022r. do 841 (56,6%) w 2023r.
14. Najwięcej ofert pracy wpłynęło z Niemiec – 81 oraz z Norwegii - 46. Jeśli chodzi o ilość stanowisk pracy to najwięcej zostało złożonych ze Szwecji – 413 i Norwegii - 339.
15. Razem na formy aktywizacyjne PUP miał w 2023 roku do dyspozycji 6.608.022,49zł tj. o 20% mniej niż w 2022r. Kwota zaangażowanych środków wyniosła natomiast 6.532.871,94zł. tj. 99% planu.
16. Efektywność zatrudnieniowa stosowanych instrumentów aktywizacyjnych w 2022r. wzrosła w porównaniu do 2021 z poziomu 85% do 90% i była wyższa od średniej krajowej o 9,7% a efektywność kosztowa w analogicznym okresie zmniejszyła się z 15.938zł do 12.773zł i była mniejsza od średniej krajowej o 4.536zł.

W końcu grudnia 2023 r. we wszystkich urzędach pracy zarejestrowanych było 788,2 tys. osób bezrobotnych, czyli o 24,1 tys. (tj. 3,0%) mniej niż w końcu grudnia 2022 r. W historii pomiaru, tj. od 1990 roku, nie zanotowano niższego poziomu bezrobocia w końcu grudnia.

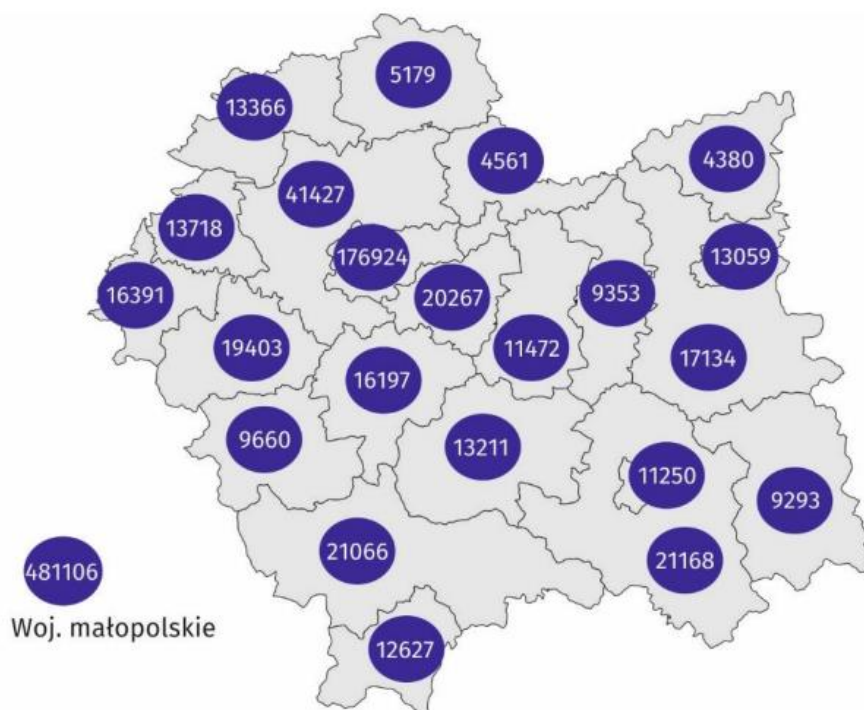
Stopa bezrobocia rejestrowanego w kraju, w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 5,1%. W porównaniu do grudnia 2022 r. spadła o 0,1 pp.

Przeciętne zatrudnienie w ujęciu rocznym w Małopolsce zwiększyło się zwłaszcza w informacji i komunikacji (o 8,6%), a ponadto m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,5%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 4,1%). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano głównie w budownictwie (o 2,2%), a także m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,3%).

W grudniu 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 8.032,96zł i było o 9,6% wyższe niż rok wcześniej.

Według stanu na koniec grudnia 2023 r. w Małopolsce, w rejestrze REGON wpisanych było 481,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 3,9% więcej niż rok wcześniej. Liczba zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wyniosła 353,6 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. wzrosła o 3,9%.

Mapa nr 1 Podmioty gospodarki narodowej wg powiatów na koniec 2023r.

/Źródło: GUS; Informacja sygnalna z dnia 21.02.2024r./

Kraków pozostaje najatrakcyjniejszym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej w regionie, ze względu na potencjał demograficzny, rozbudowaną infrastrukturę i rozwinięty sektor usług biznesowych. Zarejestrowano tu najwięcej podmiotów gospodarki narodowej – 176,9 tys. (o 5,2% więcej niż w 2022 r.). Stanowiły one 36,8% wszystkich jednostek w województwie.

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 r. pokazały, że ludność województwa małopolskiego liczyła 3432,3 tys. osób, co stanowiło 9,0% ludności Polski. W porównaniu z ostatnim spisem powszechnym z 2011 r. liczba ludności zwiększyła się o 94,8 tys. osób, tj. o 2,8% (w kraju spadła o 1,2%).

Zmiany populacji, jakie zaobserwowano w latach 2011–2021, były zróżnicowane w poszczególnych powiatach województwa małopolskiego. W dziesięciu z nich odnotowano wzrost liczby ludności, w tym największy w powiatach wielickim (o 22,0%) i krakowskim (o 14,2%). W jedenastu powiatach wystąpił spadek populacji, w tym najgłębszy w Tarnowie (o 6,8%) oraz powiatach: miechowskim (o 5,5%), olkuskim (o 5,4%) i chrzanowskim (o 5,1%). W powiecie brzeskim liczba ludności nie uległa zmianie.

Najstarszym demograficznie powiatem według wyników NSP 2021 jest Tarnów, w którym połowa populacji ukończyła 44,5 lata. Ponadto najwyższy poziom mediany zanotowano w powiatach: chrzanowskim (44,0 lata), olkuskim (43,8 lata) i miechowskim (43,4 lata). Jako „najmłodsze” demograficznie sklasyfikowano powiaty limanowski (36,7 lat), nowosądecki (37,0 lat) oraz myślenicki (38,3 lat).

Niekorzystne trendy demograficzne wpływają na zmiany w strukturze populacji mieszkańców województwa małopolskiego. Wyniki NSP 2021 wskazują na dalszy spadek odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym.

W porównaniu z wynikami poprzedniego spisu, zmniejszyła się zarówno liczebność (o 2,7%), jak i odsetek (o 3,4 p. proc.) ludności w wieku produkcyjnym. Do tej grupy należało 2065,1 tys. osób, co stanowiło 60,2% ogółu ludności województwa małopolskiego. W obrębie populacji w wieku produkcyjnym zmniejszyła się zarówno liczba osób w wieku mobilnym (tj. 18–44 lata), jak i niemobilnym (45–64 lata dla mężczyzn oraz 45–59 lat dla kobiet). Odsetek ludności w omawianych grupach zmniejszył się odpowiednio o 2,5 p. proc. do 38,4% i 1,0 p. proc. do 21,7%.

Największe zmiany zaszły w grupie osób w wieku poprodukcyjnym (705,5 tys.), której liczebność zwiększyła się o 150,9 tys. (o 27,2%). Udział tej grupy w populacji ogółem wyniósł 20,6 p. proc., tym samym wzrósł o 4,0 p. proc. względem 2011 roku.

Zmiany w strukturze ekonomicznych grup wieku wpłynęły negatywnie na współczynnik obciążenia demograficznego. W 2021 roku na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 66 osób w wieku nieprodukcyjnym (o 9 osób więcej niż miało to miejsce w 2011 roku). Wzrost wskaźnika odnotowano zarówno w miastach (o 12 pkt), jak i na wsi (o 6 pkt).

W końcu grudnia 2023 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 60,9 tys. osób i była mniejsza o 3,4 tys. osób (tj. o 5,3%) niż w analogicznym miesiącu 2022 r. Kobiety stanowiły 54,2% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej – 54,9%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 4,2%, tym samym obniżyła się w ujęciu rocznym (o 0,2 p. proc.). Tylko w trzech województwach stopa bezrobocia była niższa niż w małopolskim, przy czym najniższą charakteryzowało się województwo wielkopolskie (3,0%).

Powiatem o najwyższej stopie bezrobocia nadal był powiat dąbrowski (12,2% wobec 11,3% w grudniu 2022 r.). Wysoką stopę bezrobocia odnotowano także w powiatach nowosądeckim (8,7% – tak jak przed rokiem) oraz tatrzańskim (8,1% wobec 7,8%). Najniższą stopą bezrobocia charakteryzował się Kraków (1,9% wobec 2,3%) oraz powiat bocheński (2,3% wobec 3,0%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2023 r.
Stan w końcu grudnia

/Źródło: GUS w Krakowie – Informacja sygnałna z dnia 30.01.2024r. nr 12/2023/

W porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. stopa bezrobocia obniżyła się w 10 powiatach, a najgłębszy spadek odnotowano w powiecie olkuskim (o 0,8 p. proc.).

W grudniu 2023 r. w urzędach pracy województwa Małopolskiego zarejestrowano 7,5 tys. nowych bezrobotnych, tj. mniej w porównaniu z grudniem 2022 r. (o 10,1%) oraz listopadem 2023 r. (o 9,1%).

Osoby rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 20,6% nowo zarejestrowanych bezrobotnych (20,9% rok wcześniej). Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 0,5% (przed rokiem – 0,6%).

Stan i struktura bezrobotnych w powiecie

Na koniec 2022 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Suchoj Beskidzkiej były 1334 osoby bezrobotne, a stopa bezrobocia wynosiła 4,9%, przy stopie wojewódzkiej 4,5% i krajowej 5,2%.

Rok 2023 podobnie jak ubiegły charakteryzował się spadkiem liczby bezrobotnych występującym w pierwszej połowie roku i jej wzrostem w kolejnych 6 miesiącach. Największy spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w miesiącu kwietniu, kiedy to w porównaniu do marca liczba zarejestrowanych zmniejszyła się aż o 97 bezrobotnych. Biorąc pod uwagę miesiące styczeń i grudzień spadek ten wynosił 25 osób.

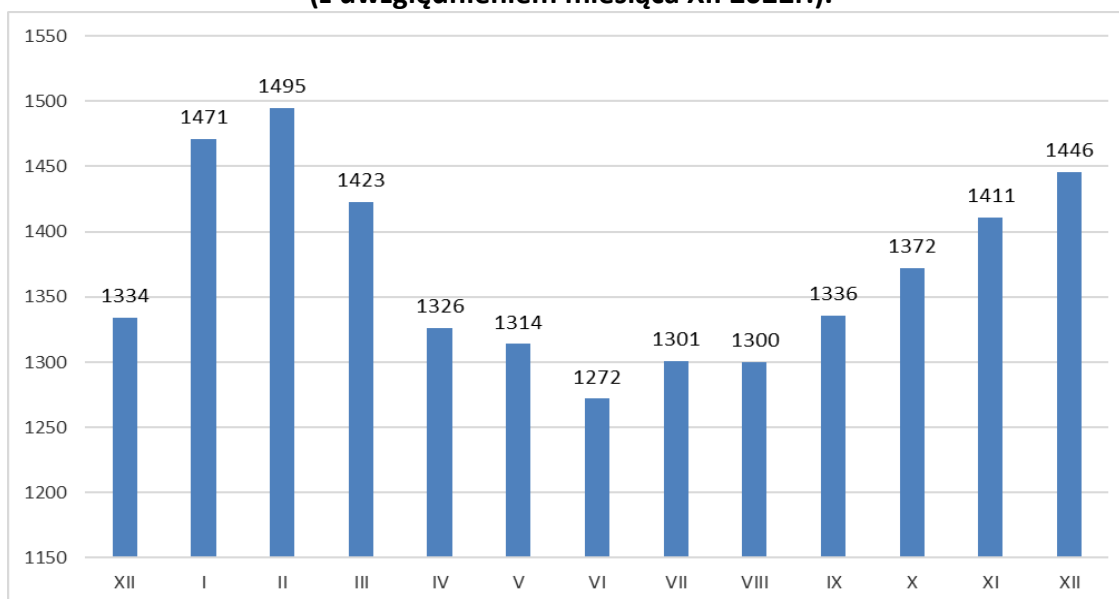
Szczegółowe zestawienie poziomu bezrobocia w poszczególnych miesiącach obrazuje poniższa tabelka i wykres.

Tabela nr 1 Ilość bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2023r.

Miesiące	Ilość bezrobotnych
31.12.2022	1334
31.01.2023	1471
28.02. 2023	1495
31.03. 2023	1423
30.04. 2023	1326
31.05. 2023	1314
30.06. 2023	1272
31.07. 2023	1301
31.08. 2023	1300
30.09. 2023	1336
31.10. 2023	1372
30.11. 2023	1411
31.12. 2023	1446

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Wykres nr 2 Ilość bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2023r. (z uwzględnieniem miesiąca XII 2022r.).

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

W całym 2023 roku zarejestrowało się 3168 bezrobotnych, to o 169 więcej niż w roku ubiegłym. W poprzednim roku do rejestracji po raz pierwszy zgłosiło się 25,4% rejestrujących się jako osoby bezrobotne, w omawianym roku było to już 27,5%. Do rejestracji zgłosiły się 2472 osoby poprzednio pracujące, w tym 147 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 696 dotychczas niepracujących.

Na koniec 2023 roku ilość bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym PUP wynosiła 1446 osób, w tym:

- kobiet	772 osoby (53,4%)
- z prawem do zasiłku	243 osoby (16,8%)
- zamieszkałych na wsi	1052 osoby (72,7%).

Spośród ogółu bezrobotnych osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (1153 bezrobotnych) stanowią 79,7%. Natomiast osoby:

- do 30 roku życia	542 osoby (37,5%)
- do 25 roku życia	344 osoby (23,8%)
- długotrwale bezrobotni	446 osób (30,8%)
- powyżej 50 roku życia	306 osób (21,2%)
- korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	6 osób (0,4%)
- posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	236 osób (16,3%)
- niepełnosprawni	92 osoby (6,0%).

Wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy prawie połowa to osoby do 30 roku życia (w 2022r. 42,5%), najmniejszą grupę stanowią niepełnosprawni (w 2022r. 8,5%). Porównując do roku ubiegłego zwiększył się udział jedynie bezrobotnych do 30 roku życia o 4,5 punktu procentowego i do 25 roku życia o 4,1 punktu procentowego. Pozostałe grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmniejszyły swój udział, najwięcej długotrwale bezrobotni aż o 7,2 punktu procentowego.

W całym 2023 roku wyłączono z ewidencji 3056 osób, w tym z powodu:

- podjęcia pracy ogółem	- 1485 (48,6%)
w tym subsydiowanej	- 230 (7,5%)
- odmowy podjęcia pracy	- 26 (0,8%)
- niepotwierdzenia gotowości	- 404 (13,2%)
- dobrowolnej rezygnacji	- 545 (17,8%).

Chociaż w 2023r. liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji była nieznacznie niższa niż w ubiegłym roku, to ilość podejmujących pracę za pośrednictwem PUP była niższa aż o 7,2 punktu procentowego, natomiast podjęcia pracy niesubsydiowanej pozostały na tym samym poziomie.

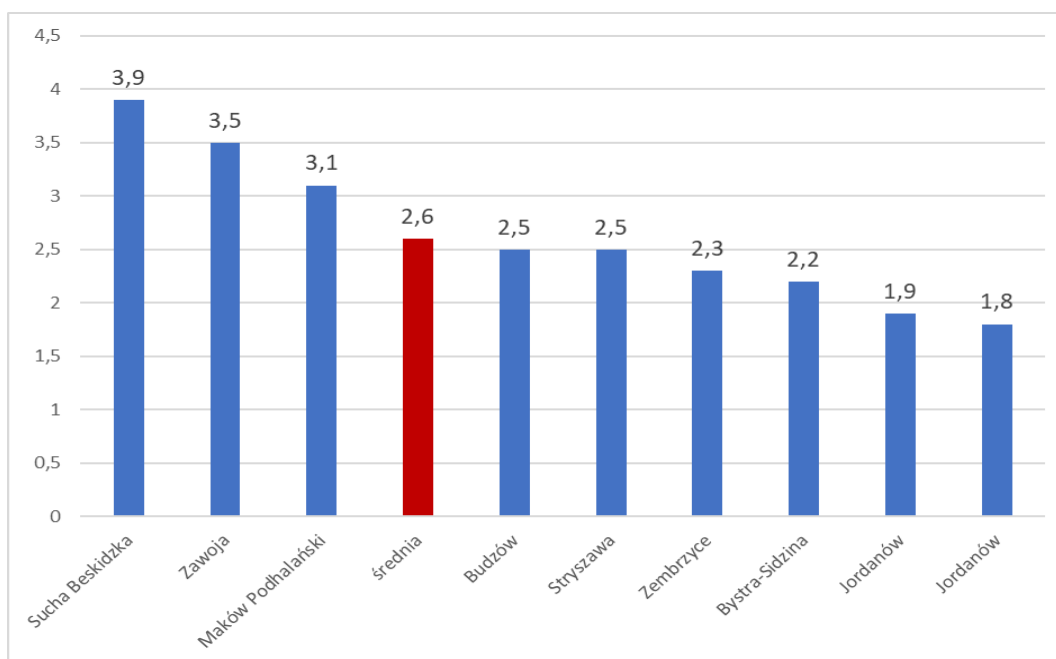
Stopa bezrobocia w powiecie suskim na koniec 2022r. wyniosła 4,9% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,4 (4,5%) i niższa od stopy krajowej o 0,3 (5,2%).

Na koniec 2023r. stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 4,7% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,5 (4,2%) i niższa od stopy krajowej o 0,4 (5,1%). Poziom bezrobocia w powiecie suskim stawia nas na ósmym miejscu w województwie małopolskim licząc od najniższej stopy bezrobocia.

Brak aktualnych i weryfikowanych przez GUS danych na temat liczby osób pracujących wg gmin powoduje, iż dotychczas obliczana i prezentowana przez urząd szacunkowa stopa bezrobocia w poszczególnych gminach odbiega coraz bardziej od rzeczywistej. Dlatego urząd podjął decyzję o ich niepublikowaniu.

W zastępstwie możemy się posłużyć, corocznie podawaną przez GUS, informacją na temat udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności danej gminy w wieku produkcyjnym.

Wykres nr 3 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg gmin na koniec 2022r.

/źródło: GUS <https://svs.stat.gov.pl/1730/17/38/>

Średni udział prezentowanego wskaźnika w powiecie ukształtował się na poziomie 2,6. W trzech gminach, tj.: Suchej Beskidzkiej, Zawoi oraz Makowie Podh. jest on wyższy od tej średniej a w pozostałych niższy.

Porównując powiaty naszego województwa należy wskazać, iż średnia wojewódzka wyniosła 3,5 a powiat suski zajął 4 miejsce po powiecie: bocheńskim, myślenickim i wielickim. Największy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w powiecie dąbrowskim, tj. prawie 6%.

Najwięcej bezrobotnych zamieszkiwało gminy Maków Podhalański, Zawoja, Stryszawa i miasto Sucha Beskidzka, najmniej było mieszkańcami miasta Jordanów, gminy Bystra – Sidzina oraz Zembrzyce.

Udział mieszkańców gminy Budzów, Jordanów i Stryszawa w liczbie bezrobotnych ogółem w 2023r. pozostał na podobnym poziomie jak w tamtym roku, w mieście Jordanów zwiększył się o 1,7 punktu procentowego, a w mieście Maków Podhalański zmniejszył się o 1,5 punktu procentowego.

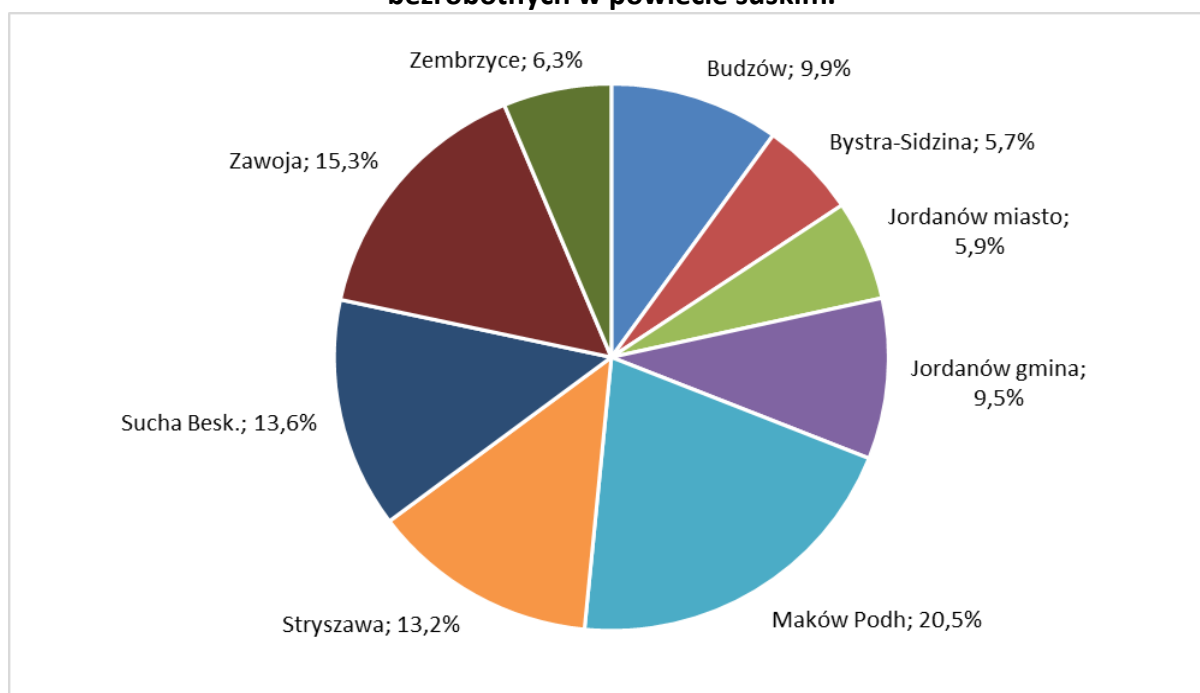
Ilość bezrobotnych w 2023r. z podziałem na gminy i ich procentowy udział w całej populacji bezrobotnych w powiecie prezentują poniższe dane.

Tabela nr 2 Ilość bezrobotnych w 2023r. z podziałem na gminy.

Gmina	Ilość bezrobotnych	W tym kobiet	Udział kobiet %	Udział bezrobotnych w całej populacji %
1	2	3	4	5
Budzów	144	83	57,6	9,9
Bystra - Sidzina	83	50	60,2	5,7
Jordanów gmina miejska	85	50	58,8	5,9
Jordanów gmina wiejska	138	72	52,2	9,5
Maków Podhalański	296	149	50,3	20,5
Stryszawa	191	107	56,0	13,2
Sucha Beskidzka	197	94	47,7	13,6
Zawoja	221	120	54,3	15,3
Zembrzyce	91	47	51,6	6,3
RAZEM	1446	772	53,4	100,0

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Wykres nr 4 Procentowy udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w całej populacji bezrobotnych w powiecie suskim.

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Ilość bezrobotnych według wieku

Najliczniejszą grupę zawodową według wieku w 2023r. stanowiły osoby w przedziale 25-34 lat (25,9% ogółu), drugą były w wieku do 24 lat (23,8%), tak więc bezrobotni do 34 lat stanowili prawie połowę zarejestrowanych (49,7%).

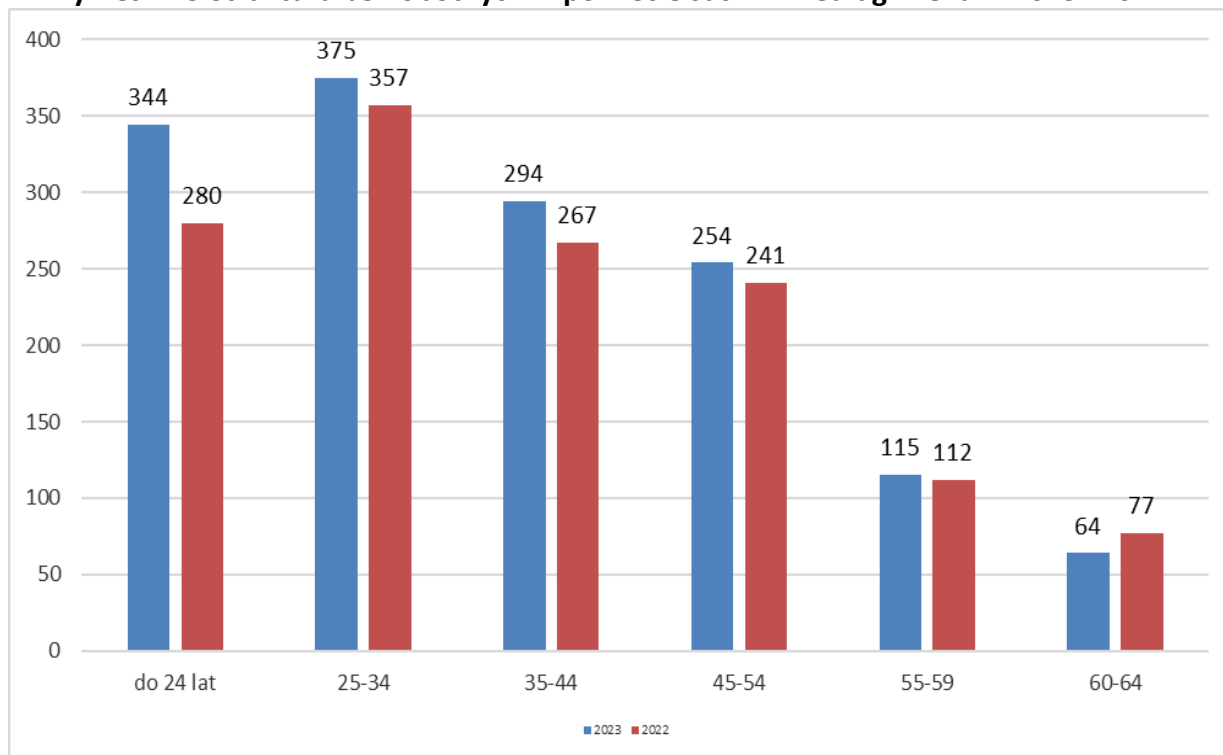
W porównaniu do 2022r. zwiększeniu uległ jedynie udział osób młodych do 24 lat (aż o 2,8 punktu procentowego) oraz w przedziale 35-44 lat.

Tabela nr 3 Struktura bezrobotnych według wieku w 2023 i 2022r.

Przedziały wiekowe	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Ilość osób bezrobotnych w 2022	Udział % 2022	Różnica +/- w %
do 24 lat	344	23,8	280	21,0	+2,8
25 – 34	375	25,9	357	26,7	-0,8
35 – 44	294	20,3	267	20,0	+0,3
45 – 54	254	17,6	241	18,1	-0,5
55 – 59	115	8,0	112	8,4	-0,4
60 - 64	64	4,4	77	5,8	-1,4
RAZEM	1446	100,0	1334	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 5 Struktura bezrobotnych w powiecie suskim według wieku w 2023 i 2022r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Ilość bezrobotnych według wykształcenia

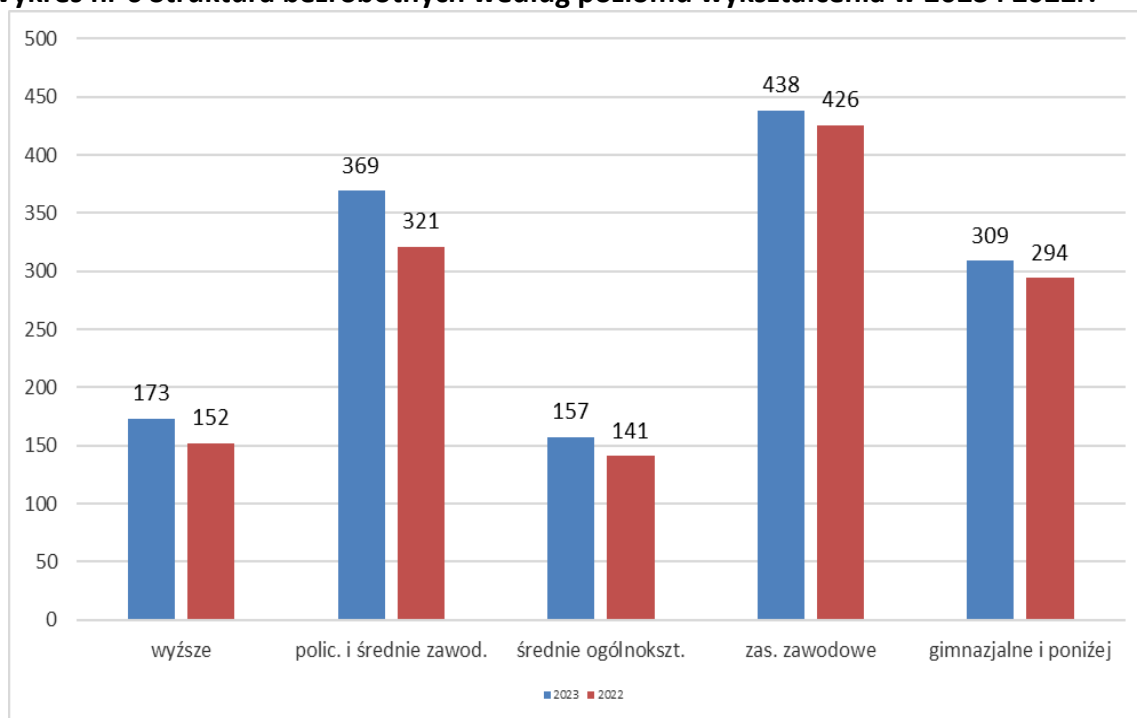
Bezrobotni z wykształceniem zawodowym stanowili 30,3% ogółu zarejestrowanych w 2023r. a ze średnim zawodowym (25,5%). Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem ogólnokształcącym. Jedynie udział osób, które ukończyły szkołę zawodową i gimnazjum jest niższy niż w roku ubiegłym, odpowiednio o 1,6% i 0,6%.

Tabela nr 4 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w 2023 i 2022r.

Wykształcenie	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Ilość osób bezrobotnych w 2022	Udział % 2022	Różnica +/- w %
Wyższe	173	12,0	152	11,4	+0,6
Policealne i średnie zawodowe	369	25,5	321	24,1	+1,4
Średnie ogólnokształcące	157	10,8	141	10,6	+0,2
Zasadnicze zawodowe	438	30,3	426	31,9	-1,6
Gimnazjalne i poniżej	309	21,4	294	22,0	-0,6
RAZEM	1446	100,0	1334	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 6 Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w 2023 i 2022r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Bezrobotni według okresu pozostawania w rejestrze bezrobotnych (od ostatniej rejestracji) w 2023 i 2022 roku

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy to udział bezrobotnych pozostających bez pracy 1 - 3 miesięcy wynosił 28,4%, a 3 – 6 miesięcy to 23,2%. Tylko 7,1% bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż 2 lata, natomiast do 1 miesiąca pozostawało 12,2%.

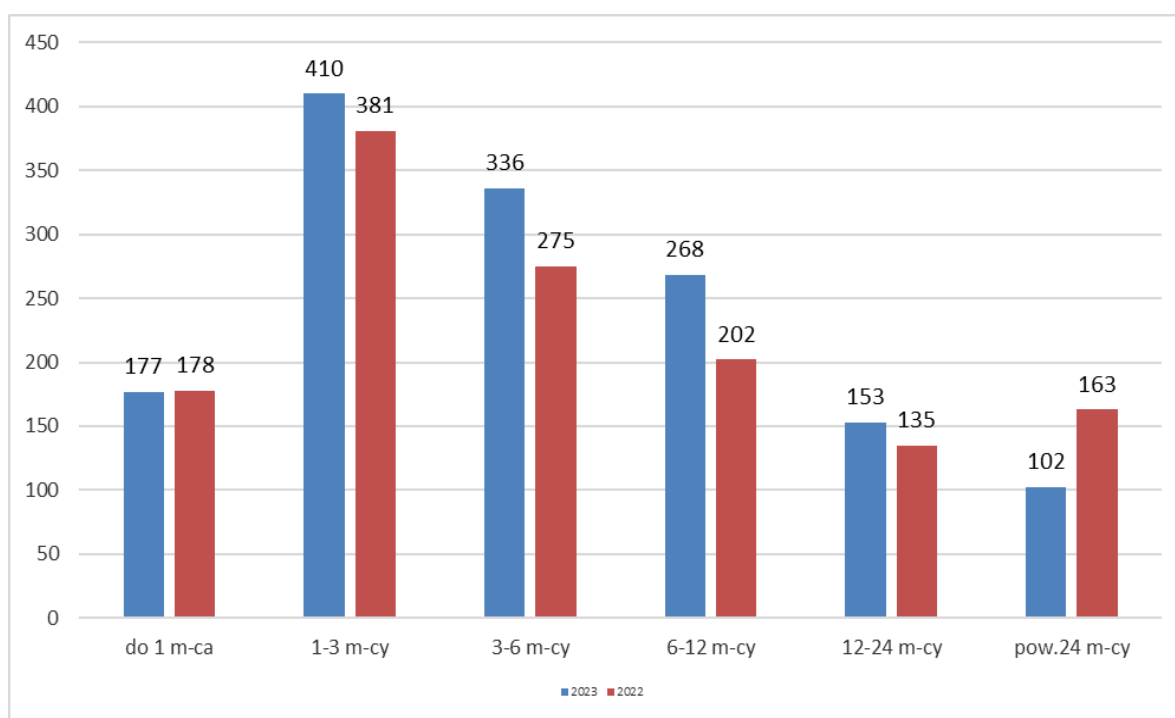
W porównaniu z 2022r. zmniejszył się udział osób oczekujących na pracę w okresie powyżej 24 miesięcy aż o 5,1%, udział osób pozostających bez pracy 1 - 3 miesięcy pozostał niemal na tym samym poziomie.

Tabela nr 5 Struktura bezrobotnych w powiecie według czasu pozostawania bez pracy (od ostatniej rejestracji) w 2023 i 2022r.

Okres pozostawania bez pracy	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Ilość osób bezrobotnych w 2022	Udział % 2022	Różnica +/- w %
Do 1 miesiąca	177	12,2	178	13,4	-1,2
1 – 3	410	28,4	381	28,6	-0,2
3 – 6	336	23,2	275	20,6	+2,6
6 – 12	268	18,5	202	15,1	+3,4
12 - 24	153	10,6	135	10,1	+0,5
Powyżej 24 miesięcy	102	7,1	163	12,2	-5,1
RAZEM	1446	100,0	1334	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 7 Struktura bezrobotnych w powiecie według czasu pozostawania bez pracy (od ostatniej rejestracji) w 2023 i 2022r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Bezrobotni według stażu pracy

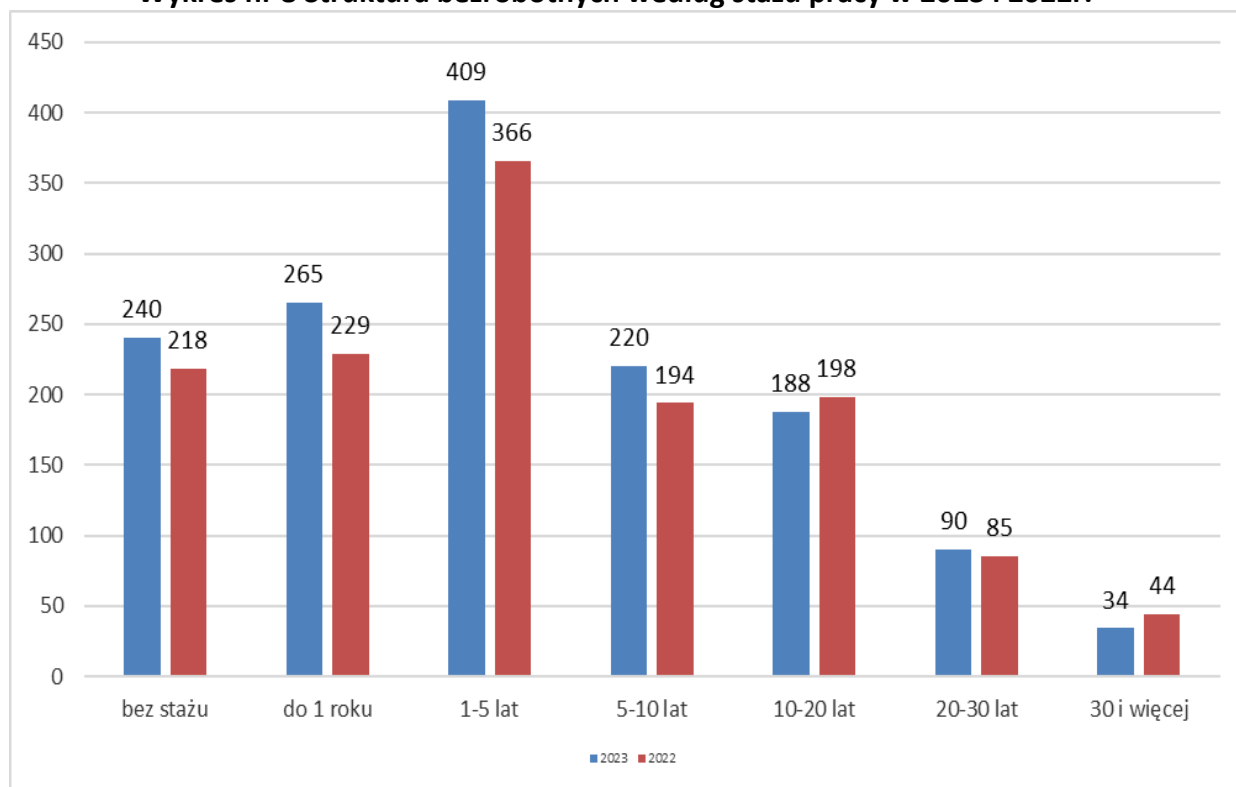
Najwięcej bezrobotnych posiadało staż pracy w przedziale 1-5 lat (409 osób), najmniej osób przepracowało powyżej 30 lat (34 osoby). Zwiększył się udział osób ze stażem pracy do 10 lat, bezrobotni, którzy przepracowali powyżej 10 lat odnotowują spadek ich odsetka w liczbie ogółem zarejestrowanych. Bezrobotni nie posiadający jeszcze praktyki zawodowej stanowili 16,6% ogółu.

Tabela nr 6 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w 2023 i 2022r.

Staż pracy w latach	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Ilość osób bezrobotnych w 2022	Udział % 2022	Różnica +/- w %
Bez stażu	240	16,6	218	16,3	+0,3
Do 1 roku	265	18,3	229	17,2	+1,1
1 – 5	409	28,3	366	27,4	+0,9
5 – 10	220	15,2	194	14,6	+0,6
10 – 20	188	13,0	198	14,8	-1,8
20 - 30	90	6,2	85	6,4	-0,2
30 lat i więcej	34	2,4	44	3,3	-0,9
RAZEM	1446	100,0	1334	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 8 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w 2023 i 2022r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Realizacja zadań na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu

Realizując zadania z zakresu promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu tut. urząd realizuje podstawowe usługi rynku pracy oraz wspierające je instrumenty aktywizacyjne, tzw. instrumenty rynku pracy.

Usługi rynku pracy

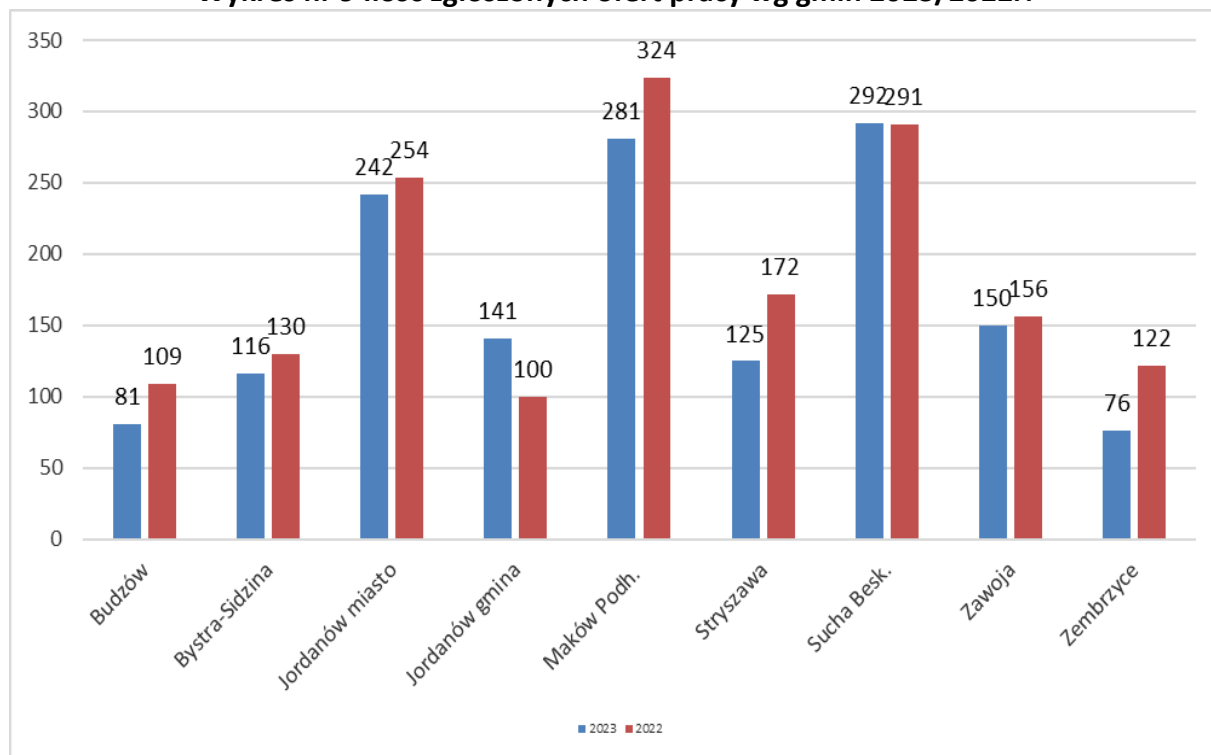
Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy podstawowymi usługami rynku pracy są:

- 1) pośrednictwo pracy,
- 2) poradnictwo zawodowe,
- 3) organizacja szkoleń.

Pośrednictwo pracy

W 2023r. z pośród ogółu 1599 ofert pracy 1504 (tj. 94,1%) pochodziły od pracodawców mających siedzibę lub prowadzących działalność na terenie powiatu suskiego. Najwięcej ofert pracy pochodziło od pracodawców mających siedzibę na terenie miast Sucha Beskidzka i Jordanów oraz gminy Maków Podhalański (odpowiednio 292, 242 i 281).

Wykres nr 9 Ilość zgłoszonych ofert pracy wg gmin 2023/2022r.

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

W roku 2023, w ramach pośrednictwa pracy krajowego pośrednicy pracy tut. PUP pozyskali lub przyjęli do realizacji 1599 ofert pracy, tj. o 12,5% mniej niż w 2022r.

W tym samym okresie pracę podjęło 1485 osób, tj. o 0,9% mniej niż w 2022r, z czego 841 osób za pośrednictwem urzędu. Wskaźnik skierowanych do pracy za pośrednictwem PUP do ogółu podjęć pracy spadł z poziomu 956 (63,8%) w 2022r. do 841 (56,6%) w 2023r.

W poniższej tabeli przedstawiono podział pozyskanych ofert pracy wg poszczególnych rodzajów działalności.

Tabela nr 7 Oferty pracy z poszczególnych rodzajów działalności.

Lp.	Rodzaj działalności gospodarczej	Liczba ofert pracy 2022/2023	Udział % 2022/2023
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	3/9	0,2/0,6
2.	Przetwórstwo przemysłowe	650/542	35,6/33,9
3.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, wodę, gospodarka ściekowa	24/26	1,3/1,6
4.	Budownictwo	210/173	11,5/10,8
5.	Handel i naprawa	244/225	13,4/14,1
6.	Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	77/59	4,2/3,7
7.	Transport i gospodarka magazynowa	90/67	4,9/4,2
8.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14/8	0,8/0,5
9.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	39/26	2,1/1,6
10.	Administracja publiczna	104/93	5,7/5,8
11.	Edukacja	122/133	6,7/8,3
12.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	63/76	3,4/4,7
13.	Pozostała działalność	187/162	10,2/10,3
	Ogółem	1827/1599	100/100

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Analizując procentowy udział pozyskanych ofert pracy z poszczególnych rodzajów działalności można zauważyć, iż w dalszym ciągu trzy rodzaje działalności gospodarczej przysparzają najwięcej ofert pracy. Są to: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel i naprawa. Ilość ofert z powyższych działów stanowiła 58,8% wszystkich ofert pracy. Zauważyć należy, że wśród trzech największych rodzajów działalności udział zgłoszonych ofert pracy w ogóle ofert zwiększył się jedynie w działalności: handel i naprawa.

Eures – europejskie pośrednictwo pracy i zatrudnienie cudzoziemców

Do podstawowych działań urzędu pracy należy pośrednictwo pracy, w tym Europejskie Pośrednictwo Pracy, tzw. EURES.

Sieć EURES świadczy usługi w zakresie unijnego pośrednictwa pracy i informowania w zakresie warunków życia i pracy w państwach członkowskich UE.

Usługi sieci EURES są ogólnodostępne i skierowane do poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego państwa członkowskiego w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z innego państwa członkowskiego UE.

W 2023 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Suchoj Beskidzkiej wpłynęło 281 ofert pracy od pracodawców zagranicznych na 1728 stanowisk.

Tabela nr 8 Ilość zgłoszonych ofert i stanowisk według krajów z jakich wpłynęły w 2023r.

Lp.	Państwo	Ilość zgłoszonych ofert pracy	Ilość zgłoszonych stanowisk
1	2	3	4
1.	Austria	8	120
2.	Belgia	1	1
3.	Czechy	2	2
4.	Dania	4	12
5.	Estonia	32	237
6.	Finlandia	13	98
7.	Francja	4	32
8.	Hiszpania	1	25
9.	Niderlandy	44	177
10.	Irlandia	16	45
11.	Litwa	0	0
12.	Łotwa	4	33
13.	Niemcy	81	186
14.	Norwegia	46	339
15.	Portugalia	1	5
16.	Szwajcaria	0	0
17.	Szwecja	22	413
18.	Włochy	2	3
Razem		281	1728

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Najwięcej ofert pracy wpłynęło z Niemiec – 81 oraz z Norwegii - 46. Jeśli chodzi o ilość stanowisk pracy to najwięcej zostało złożonych ze Szwecji – 413 i Norwegii - 339.

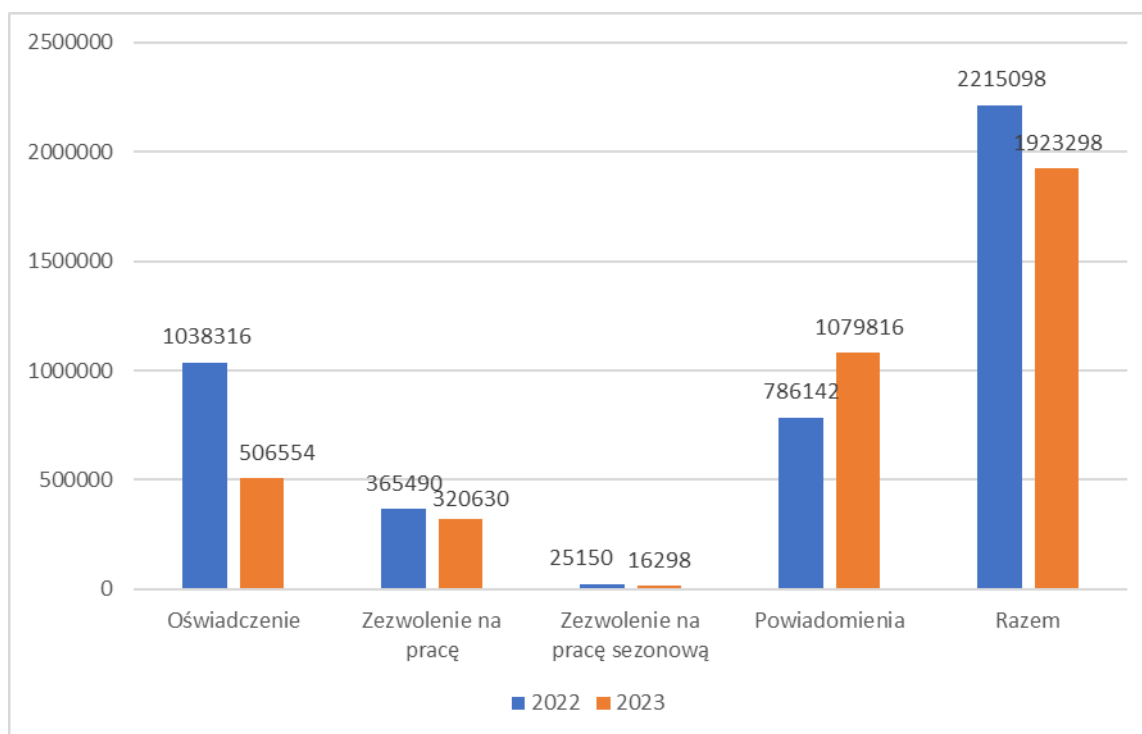
Pośrednik pracy (asystent EURES) w ramach indywidualnych kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy udzielił:

- 93 informacje ogólne o pracy w krajach EOG,
- 39 informacji o warunkach życia i pracy w krajach EOG,
- 134 informacje o życiu i pracy w Polsce dla obywateli Ukrainy,
- 93 informacje o ofertach pracy za granicą.

Od kilku lat Polska jest liderem w Europie pod względem przyjazdów cudzoziemców w celu wykonywania pracy.

Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców w Polsce ma charakter strukturalny, stąd spodziewane jest jej dalszy wzrost.

Wykres nr 10 Liczba wydanych zezwoleń w Polsce wg typu

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

W obecnym systemie prawnym funkcjonują cztery procedury legalizacji zatrudnienia cudzoziemca:

- zezwolenia na pracę cudzoziemca - wydawane jest przez wojewodę na okres do 3 lat;
- zezwolenie na pracę sezonową - zostało wprowadzone w 2018 r. w związku z implementacją prawa UE, dotyczy podklas PKD uznanych za sezonowe (część rolnictwa oraz gastronomii i hotelarstwa), wydaje je starosta na okres do 9 miesięcy;
- oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi - rozwiązanie to (zwane inaczej „procedurą oświadczeniową” lub „uproszczoną”);
- powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy – rozwiązanie wprowadzone na mocy przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583).

W Powiecie suskim w ciągu całego 2023 roku zostało złożonych do rejestracji 54 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom (dotyczy obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy).

Dla obywateli Ukrainy zarejestrowano - 1 oświadczenie, dla obywateli Gruzji – 49, dla obywateli Białorusi – 3, Mołdawii – 0 i Armenii – 1 oświadczenie. Ilość zarejestrowanych oświadczeń z podziałem na gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9 Zarejestrowane oświadczenia wg. gminy pracodawcy 2022/2023r.

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość 2022	Ilość 2023
1	2	4	5
1.	Budzów	17	2
2.	Bystra Sidzina	26	21
3.	Jordanów gmina	20	0
4.	Jordanów miasto	26	1
5.	Maków Podhalański	41	21
6.	Stryszawa	0	0
7.	Sucha Beskidzka	10	5
8.	Zawoja	20	2
9.	Zembrzyce	9	2
	Razem	169	54

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Obcokrajowcy, którym powierzono pracę zatrudniani byli na ogół w sektorze przetwórstwa przemysłowego, w branży stolarskiej. Tabela nr 16 przedstawia szczegółowy wykaz tych stanowisk wraz z liczbą wolnych miejsc.

Tabela nr 10 Stanowiska pracy na które od stycznia 2023r. były zarejestrowane oświadczenia

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość miejsc
1	2	3
1.	Cieśla	3
2.	Kierowca samochodu ciężarowego	3
3.	Monter wyrobów z drewna	2
4.	Operator maszyn stolarskich	3
5.	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	1
6.	Sortowacz materiałów drzewnych	24
7.	Sprzątaczką	1
8.	Stolarz budowlany	12
9.	Ślusarz	1
10.	Tartacznik	4
	Razem	54

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 oraz z 2022 r. poz. 2600) pozwoliła na podejmowanie pracy tym obywatelom bez konieczności uzyskania stosownych pozwoleń.

Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie legalnego pobytu – jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi przez portal [-praca.gov.pl](https://praca.gov.pl).

Do końca 2023 do PUP w Suchej Beskidzkiej zostało zgłoszonych przez pracodawców 277 zatrudnionych obywateli z Ukrainy.

Tabela nr 11 Zarejestrowane powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy przez obywateli Ukrainy wg. gmin w 2023r.

Lp.	Gmina	Ilość powiadomień
1.	Budzów	9
2.	Bystra Sidzina	26
3.	Jordanów gmina	19
4.	Jordanów miasto	42
5.	Maków Podhalański	52
6.	Stryszawa	20
7.	Sucha Beskidzka	35
8.	Zawoja	58
9.	Zembrzyce	16
Razem		277

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Nowe rozporządzenie MRiPS z października 2022 wykreśliło obywateli Federacji Rosyjskiej z listy państw, dla których zezwolenia na pracę wydawane są na zasadach preferencyjnych, których dotyczy uproszczona procedura oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy. Przedsiębiorcy nie mogą już zatrudniać obywateli Rosji na zasadach uproszczonych. Aktualnie tylko 5 państw może rejestrować oświadczenia (Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina).

W przypadku zatrudniania obcokrajowca na podstawie zezwolenia wydawanego przez wojewodę, PUP w Suchej Beskidzkiej uprzednio wydaje informację o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na oferowanym stanowisku.

Wykaz stanowisk, na które urząd nie dysponował odpowiednimi kandydatami przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13 Wykaz stanowisk na które wydano informację w 2023r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość miejsc
1	2	3
1.	Barman z biegłą znajomością j. ang. i j. ros.	1
2.	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	10
3.	Przedstawiciel handlowy	1
4.	Robotnik gospodarczy	15
5.	Sortowacz materiałów drzewnych	181
6.	Sortowacz surowców wtórnych	10
7.	Tartacznik	3
Razem		221

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Powiatowy Urząd Pracy w roku 2023 wydał 221 informacji na temat braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Najwięcej informacji wydano pracodawcom z terenu gminy Jordanów miasto (191) i Stryzawy (11).

Tabela nr 12 Informacje wg. gmin 2023

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość 2023
1	2	3
1.	Budzów	0
2.	Bystra Sidzina	0
3.	Jordanów gmina	0
4.	Jordanów miasto	191
5.	Maków Podhalański	9
6.	Stryzawa	11
7.	Sucha Beskidzka	0
8.	Zawoja	10
9.	Zembrzyce	0
	Razem	221

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

W trakcie 2023 roku do rejestru osób bezrobotnych zarejestrowało się 208 cudzoziemców (tj. o 20% więcej niż w roku 2022) a wyrejestrowało się 173, z czego:

- 68 osób samodzielnie zrezygnowało ze statusu osoby bezrobotnej,
- 37 osób skreślono z powodu niestawiennictwa w PUP,
- 42 podjęto pracę niesubsydiowaną,
- 16 osób skierowano na staż
- 5 osób zostało skreślonych z powodu odmowy podjęcia pracy,
- 5 osób podjęto pracę subsydiowaną.

Wykres nr 11 Rejestracja cudzoziemców wg gmin w roku 2023

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Równolegle z pośrednictwem pracy, organizacją i realizacją innych aktywnych form pomocy bezrobotnym i pracodawcom, tut. PUP realizował zadania z zakresu poradnictwa zawodowego, które polega na udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.

W 2023 roku z poszczególnych usług poradnictwa zawodowego skorzystało z:

- informacji zawodowej (indywidualnej) - 428 osoby,
- informacji zawodowej (grupowej) - 539 osób,
- poradnictwa zawodowego (indywidualnego) - 381 osób,
- poradnictwa zawodowego (grupowego) - 78 osób.
- szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy - 14 osób.

Ogółem z powyższych form aktywizacji skorzystało 1440 bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osoby, które z w/w form korzystały wielokrotnie, w zależności od potrzeb.

Doradcy zawodowi, jak co roku, angażują się w różne przedsięwzięcia podczas których promują w szczególności usługę poradnictwa zawodowego.

W ubiegłym roku były to spotkania z młodzieżą uczącą się organizowane:

- a) w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (261 osób) w:
 - Makowie Podhalański w ZS (34 uczniów),
 - Jordanowie w ZSZ bł. Dańkowskiego (103 uczniów),
 - Suchej B. w LO (75 uczniów), ZS im. W. Witosa (28 uczniów), ZS im. W. Goetela (21 uczniów);
- b) w trakcie Powiatowego Festiwalu Nauki;
- c) oraz warsztaty dla uczniów ostatnich klas szkół średnich, organizowane w szkołach dla:
 - LO w Suchej Besk. (42 uczniów),
 - ZS im. W. Witosa w Suchej Besk. (64 uczniów).

Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej od kilku lat realizuje program wsparcia osób młodych, które nie ukończyły 30 roku życia pn. „Gwarancja dla młodzieży”, wypracowany przez Komisję Europejską w 2013 roku.

Zgodnie z nowymi zaleceniami Komisji Europejskiej, jesteśmy zobowiązani do sprawdzenia poziomu kompetencji cyfrowych osób młodych.

Dlatego realizacja wszystkich form wsparcia dla osób do 30 roku życia, współfinansowanych ze środków EFS+ (np.: staże, szkolenia, dotacje), wymaga uprzedniego zbadania posiadanych przez potencjalnych uczestników projektu poziomu umiejętności cyfrowych.

W ubiegłym roku doradcy zawodowi poddali takiej diagnozie 332 osoby. Posiadanie kompetencji cyfrowych ocenionych na poziomie poniżej dobrego skutkuje brakiem możliwości skorzystania przez bezrobotnego ze środków aktywizacyjnych finansowanych z UE. Osobom takim urząd proponuje ich podniesienie albo poprzez szkolenie grupowe albo poprzez poradę grupową, prowadzoną właśnie przez doradców zawodowych.

Szkolenia zawodowe

W roku 2023 PUP inicjował i organizował zarówno szkolenia grupowe jak i wskazane. Szkolenia grupowe sfinansowane zostały ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowane zgodnie z planem szkoleń opracowywanym przy uwzględnieniu opinii pracodawców i innych partnerów PUP, w tym Ośrodków Pomocy Społecznej.

Plan szkoleń opiniowany jest przez Powiatową Radę Rynku Pracy i udostępniany na stronie internetowej PUP <https://suchabeskidzka.praca.gov.pl/-/10279388-plan-szkolen-grupowych>.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia szkolenia osób bezrobotnych organizuje się w szczególności w sytuacji:

- a) braku kwalifikacji,
- b) konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- c) utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- d) braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W ubiegłym roku zrealizowano następujące szkolenia grupowe. Pierwsze dla 7 osób w zakresie „Kurs komputerowy z certyfikatem ECDL BASE (B1-B4) ” oraz drugie dla 18 osób w zakresie „Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej”

Skierowanie bezrobotnego na szkolenie wskazane, tzw. indywidualne, może nastąpić jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia.

Do najczęściej występujących uzasadnień bezrobotnych należy pisemne uprawdopodobnienie zatrudnienia po szkoleniu wystawiane przez potencjalnego pracodawcę.

W roku 2023 realizowanych było 38 szkoleń indywidualnych. Najczęściej dotyczyły następujących zagadnień:

- a) kwalifikacja wstępna przyspieszona,
- b) prawo jazdy kat. C, C+E,
- c) operator koparki jednoznaczyniowej do 25 ton klasy III,
- d) operator wózków jezdniowych,
- e) licencja maszynisty,
- f) specjalista ds. kadr i płac.

Instrumenty rynku pracy

W 2023 roku na aktywne formy wspierania zatrudnienia bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej otrzymał środki finansowe w ramach tzw. algorytmu powiatowego w wysokości 3.987.347,06zł co stanowiło 118% kwoty z roku 2022.

Urząd, podobnie jak w latach poprzednich, podjął działania zmierzające do pozyskania dodatkowych środków tak z Funduszu Pracy jak i projektów w ramach programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (RPO WM).

W wyniku składanych wniosków pozyskaliśmy dodatkowo środki w wysokości:

- 1.635.275,43zł – na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego;
- 56.000,00zł – Program Regionalny „Konserwator”;
- 180 000,00zł – Program Regionalny „Firma +1”;
- 425.000,00zł – Krajowy Fundusz Szkoleniowy;

- 324.000,00zł – z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy.

łącznie na aktywizację dodatkowo pozyskaliśmy 2.620.675,43zł co stanowiło równowartość 66% otrzymanych środków w ramach tzw. algorytmu.

Razem na formy aktywizacyjne PUP miał w 2023 roku do dyspozycji 6.608.022,49zł tj. o 20% mniej niż w 2022r. Kwota zaangażowanych środków wyniosła natomiast 6.532.871,94zł. tj. 98,9% planu.

Wskaźnik posiadanych środków na 1 osobę (liczony jako stosunek posiadanych środków do stanu osób bezrobotnych na koniec ubiegłego roku i ich napływu w roku 2023) wyniósł 1.468zł wobec 1.740zł w 2022r.

Na niewykorzystanie wszystkich środków w dyspozycji tut. Urzędu miały wpływ:

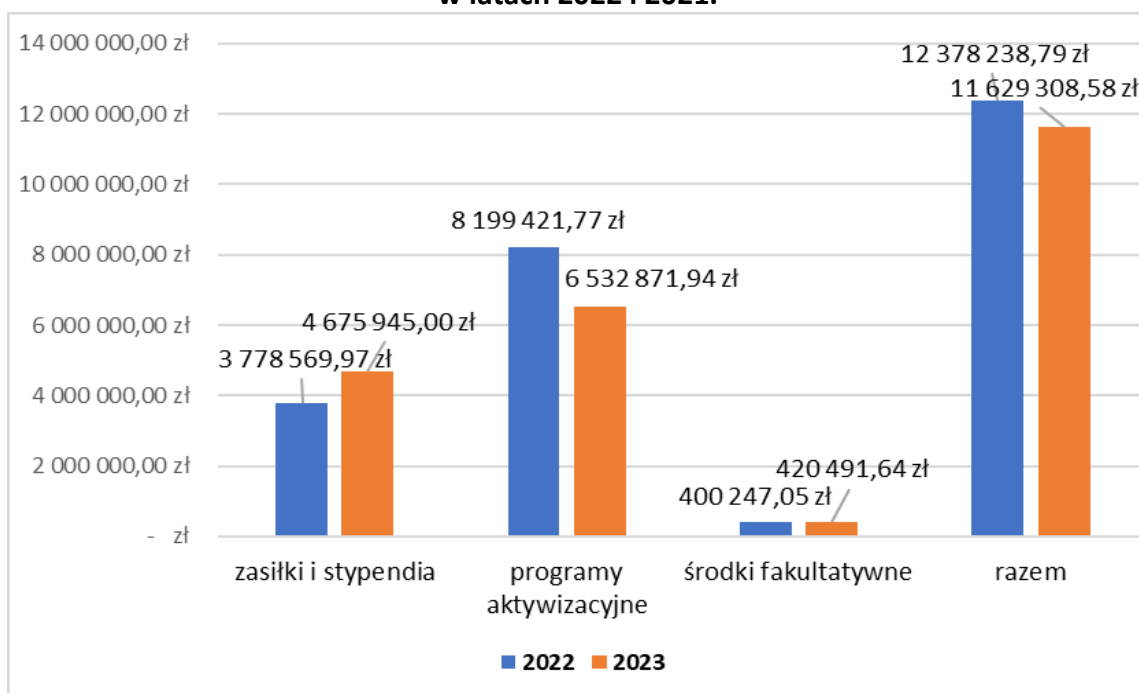
- niespełnianie przez pracodawców warunków koniecznych do otrzymania refundacji w ramach zawartych umów, w szczególności refundacji części kosztów ZUS,
- nieobsadzenie wakatów powstałych na skutek rotacji pracowników w ramach zawartych umów,
- niezłożenie wniosków przez pracodawców o refundacje w wymaganym terminie.

Tabela nr 14 Wydatkowanie dostępnych środków z podziałem na poszczególne zadania zrealizowane w 2022 i 2023r.

Wyszczególnienie	2022		2023		Dynamika 5/3*100%	
	PLN	%	PLN	%		
1	2	3	4	5	6	7
1.	zasiłki i stypendia	3 778 569,97 zł	30,5	4 675 945,00 zł	40,2	123,7
2.	programy aktywizacyjne	8 199 421,77 zł	66,2	6 532 871,94 zł	56,2	79,7
3.	środki fakultatywne	400 247,05 zł	3,2	420 491,64 zł	3,6	105,1
	Razem	12 378 238,79 zł	100,0	11 629 308,58 zł	100	93,9

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 12 Udział środków na politykę pasywną (zasiłki) i aktywną (programy) w latach 2022 i 2021.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Powyższe dane wskazują, iż relacja środków finansowych wydatkowanych na tzw. aktywną politykę rynku pracy (programy aktywizujące osoby bezrobotne oraz działania wspierające przedsiębiorców) wciąż przeważają nad pasywną polityką rynku pracy, tj. obligatoryjnymi zasiłkami.

Warto jednak odnotować, iż udział tzw. pasywnej polityki rynku pracy jednak zwiększył się z 30% do 40% w porównaniu do roku poprzedniego a aktywnej w analogicznym okresie zmniejszył się z 66% do 56% ogółu będących w dyspozycji urzędu środków.

Tabela nr 15 przedstawia realizację poszczególnych instrumentów aktywizacyjnych ze wszystkich dostępnych źródeł w roku 2022 i 2023.

Tabela nr 15 Realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia w roku 2022/2023

Realizacja programów		2022		2023		Dynamika w %	
		zł	osób	zł	osób	zł	osób
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	szkolenia	408333,68	101	338776,52	62	82,9	61,3
2.	prace interwencyjne	910404,83	93	730579,06	111	80,2	119,4
3.	staże	3527345,44	354	2814285,81	307	79,7	86,7
4.	refundacja ZUS	42049,74	21	104854,24	32	249,3	152,4
5.	prace społ. użyteczne	49714,4	39	52764,32	35	106,18	89,7
6.	roboty publiczne	206561,71	13	239056,39	17	115,7	130,8
7.	dotacje	2356230,64	86	1463445,43	44	62,1	51,1
8.	studia podyplomowe	17973,8	5	14159,75	2	78,7	40
9.	bon zasiedleniowy	273658,28	27	227000	26	82,9	96,3
10.	inne (badania, przejazdy)	28265,1	63	14516,17	35	51,3	55,5
11.	Krajowy Fundusz Szkol.	358607,35	116	424423,89	86	118,3	74,1
12.	Tarcza antykrzysowa	29362,28	0	0	0	0	0
Razem		8.208.507,25	918	6.423.861,58	757	78,3	82,5

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Rok 2023 był trudnym z punktu widzenia dostępności środków przeznaczanych na poszczególne instrumenty aktywizacyjne.

Na powyższe miał wpływ nie tylko fakt, iż było ich po prostu mniej lecz również to, że poszczególne nabory wniosków (np. z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, czy Rezerwy Ministra właściwego ds. pracy) o dofinansowanie ogłaszane były ze znacznym opóźnieniem – nawet półrocznym.

Analogicznie jak w poprzednich latach największym zainteresowaniem pracodawców i bezrobotnych cieszyły się: staże, prace interwencyjne, szkolenia zawodowe oraz dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej.

W 2023r. ilość samorządów gminnych, które włączyły się do organizacji prac społecznie użytecznych nie zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku. Z tej formy skorzystało 35 osób z 5-ciu gmin, tj.: Suchej Beskidzkiej, Stryszawy, Makowa Podhalańskiego, Zawoi i Zembrzyc.

Ważnym instrumentem dedykowanym pracodawcom staje się Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS. Jego istotą jest wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. KFS adresowany jest zarówno do pracowników jak i pracodawców, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego.

Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań nieustannie zmieniającej się gospodarki.

W ubiegłym roku urząd wydatkował na ten cel kwotę 424tys. zł co umożliwiło pracodawcom przeszkolić 86 pracowników. Zainteresowanie tym instrumentem jest w naszym powiecie duże, co potwierdza sama ilość złożonych wniosków w ramach prowadzonego naboru oraz fakt, iż opiewały na kwotę dwukrotnie większą od będącej w dyspozycji urzędu.

Ogółem posiadane środki pozwoliły na podjęcie działań aktywizacyjnych o charakterze finansowym w stosunku do 757 osób tj. mniej o 18% w porównaniu do roku 2022r.

Efektywność wydatkowanych tych środków oceniana jest dwutorowo. Po pierwsze ocenia się efekt zatrudnieniowy (stosunek liczby osób, które zostały zatrudnione do liczby osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji) a po drugie efekt kosztowy. Obie dane przedstawia tabela nr 16.

Tabela nr 16 Efektywność kosztowa i zatrudnieniowa instrumentów 2017-2022r.

Lp.	Efektywność zatrudnieniowa	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Powiat suski	83,94	89,24	84,71	91,23	85,45	90,4
2.	Kraj	81,98	84,96	85,52	85,35	84,51	80,7
Lp.	Efektywność kosztowa	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Powiat suski	9.389	8.118	9.220	10.468	15.938,45	12.773,2
2.	Kraj	11.520	10.286	10.154	11.970	16.677,64	17.310,0

/źródło: dane MRPiPS/

Powyższe informacje publikowane są przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Jak można z powyższej tabeli zauważyć w roku 2022 ponad 90% uczestników, którzy zakończyli udział w aktywnych formach wsparcia (np.: staż, prace interwencyjne, szkolenia) podjęło zatrudnienie i je utrzymało co najmniej przez 30 dni.

Efektywność kosztowa natomiast (liczona jako stosunek wydatków Funduszu Pracy do liczby osób, które zostały zatrudnione), zmniejszyła się w powiecie o 20% i wyniosła 12.773zł, i była niższa od średniej krajowej o 4.536,8zł co oznacza, iż realizowane przez urząd działania aktywizacyjne są mniej kosztowne w stosunku do podejmowanych przez inne urzędy pracy.

Poniżej przedstawione zostały wskaźniki, które obrazują kluczowe z punktu widzenia Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 zamierzenia i osiągnięcia z perspektywy lokalnego rynku pracy.

Tabela nr 17 Lista wskaźników dla celu operacyjnego 1.2 Promocja zatrudnienia i przedsiębiorczość mieszkańców z uwzględnieniem spójności społecznej Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bazowa 31.12.2020r.	Wartość osiągnięta wg najnowszych danych
1	2	3	4
1.	Bezrobotni zarejestrowani ogółem (źródło: GUS)	2 094	31.12.2023r. – 1 446

2.	Stopa bezrobocia rejestrowanego (źródło: GUS)	6,1%	31.12.2023r. – 4,7%
3.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (źródło: GUS)	4,1%	31.12.2022r. – 3,0%
4.	Bezrobotni w wieku 18-24 pozostający bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy; ogółem (źródło: GUS)	190	31.12.2023r. – 45
5.	Wskaźnik skierowanych do pracy za pośrednictwem PUP (źródło: Starostwo powiatowe)	43,3%	31.12.2023r. – 56,6%

Wartość osiągniętych na koniec 2023 roku wskaźników, zawartych w Programie Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 dla celu 1.2 tj. Promocji zatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców w porównaniu do okresu bazowego z 2020 roku potwierdzają, iż pomimo spowolnienia gospodarczego tendencje na rynku pracy nie uległy zmianie i są wciąż pozytywne.

Podsumowanie

Rynek pracy w 2023 roku zmagał się z wyzwaniami związanymi z niestabilną sytuacją geopolityczną, trwającą wojną w Ukrainie oraz sytuacją na Bliskim Wschodzie.

Pomimo obserwowanego spowolnienia wzrostu gospodarczego, mniejszej liczby ofert na rynku oraz wzrastających kosztów pracy, rynek pracy był w minionym roku stabilny.

Wahania poziomu bezrobocia w 2023r. miały naturalny, sezonowy charakter. Wzrost zainteresowania pracą w okresie wiosenno-letnim oraz zwiększenie liczby rejestracji w okresie jesienno-zimowym odzwierciedlały naturalną sytuację na rynku pracy spowodowaną okresową działalnością niektórych branż, np. budowlanej czy turystycznej.

Na koniec 2023r. stopa bezrobocia w powiecie suskim wynosiła 4,7% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,5 (4,2%) i niższa od stopy krajowej o 0,4 (5,1%). Poziom bezrobocia w powiecie suskim stawia nas na ósmym miejscu w województwie małopolskim licząc od najniższej stopy bezrobocia.

Bezrobocie rejestrowane pozostało zatem na podobnym, niskim poziomie. W przypadku zdecydowanej większości zawodów zapotrzebowanie na pracowników dało się równoważyć. Oznaczało to, że osoby zainteresowane podjęciem pracy i posiadające niezbędne kwalifikacje nie miały problemów ze znalezieniem zatrudnienia.

Wg dziewiątej edycji ogólnopolskiego badania Barometr Zawodów, który stanowi jednoroczną prognozę zapotrzebowania na zawody na lokalnych rynkach pracy, najłatwiej o zatrudnienie będzie osobom zainteresowanym pracą w branży edukacyjnej, medyczno-opiekuńczej, budowlanej oraz TSL (transport-spedycja-logistyka).

W 2024 roku w 20 powiatach naszego województwa przewidywany jest problem z obsadzeniem stanowisk psychologów i psychoterapeutów. W 19 powiatach wystąpi deficyt kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, natomiast w 18 – kierowców autobusów oraz pielęgniarek i położnych. W większości powiatów Małopolski będzie występował problem z zatrudnieniem lekarzy i pielęgniarek. Niedobór kandydatów na

nauczycieli odczują także dyrektorzy przedszkoli i szkół. Po raz pierwszy w tak dużej liczbie powiatów, bo aż w 11, w deficycie pojawią się pracownicy służb mundurowych.

Na sytuację w poszczególnych branżach będą wpływać takie trendy jak: rozwój technologii i rosnące znaczenie umiejętności cyfrowych, rola sztucznej inteligencji, optymalizacja łańcucha dostaw, starzenie się społeczeństwa oraz globalne wyzwania związane z wdrażaniem ESG – koncepcji zrównoważonego rozwoju.

Mimo wyzwań związanych z migracją, demografią i sytuacją geopolityczną, regionalny rynek pracy utrzymuje się na relatywnie stabilnym poziomie, z perspektywą dalszego rozwoju.

/-/ Rafał Wróbel
Dyrektor PUP
w Suchej Beskidzkiej